Οι εθνικοί περιεχομένου ραϊνές αγιογραφίες του Θέμη Τσιρώνη

Παναγιώτης Χαλούλος
http://users.sch.gr/pchaloul/
http://blogs.sch.gr/pchaloul/

Κάθε φορά που αναμένουμε εκλογές ελπίζουμε σε μια αλλαγή επί τα βελτίω της ζωής μας *(Δυστυχισμένε μου λαέ, καλέ κι αγαπημένε, / πάντοτε ευκολόπιστε και πάντα προδομένε,* ***Διονύσιος Σολωμός****)*, σε μια «ανάσταση» της Ελλάδας, για να αναστηθεί και η ταλαιπωρημένη δική μας ύπαρξη. Εν όψει λοιπόν των επερχόμενων εκλογών αυτό το Μάη ας αφιερώσουμε στους αναγνώστες τον πίνακα λαϊκής ζωγραφικής του Θέμη Τσιρώνη «Η Ανάσταση της νέας Ελλάδας», ως βυζαντινή αγιογραφία αναφερόμενη στην ελληνική επανάσταση του 1821! Ο …αναστημένος-επαναστατημένος Έλληνας καταρρίπτει κάθε εξουσία που καταπίεζε τη ζωή του ως ραγιά, Τούρκους, αλλά και κοτζαμπάσηδες και εκκλησιαστικούς άρχοντες που δεν στήριξαν τον αγώνα της ελευθερίας.

Σχετικός με το θέμα αυτό και ο, επίσης ως αγιογραφία, πίνακας «Παναγία-Ελλάδα», όπου η Ελλάδα έχει πάρει τη θέση της Παναγίας βρεφοκρατούσας κρατώντας καριοφίλι στο ένα χέρι και στην αγκαλιά της στη θέση του μικρού Χριστού τον (νεο)έλληνα! Ο πίνακας ζωγραφισμένος σε ξύλο και ο καλλιτέχνης αφήνει αζωγράφιστο το κάτω μέρος του, όπου υπογράφοντας σημειώνει: *«Όταν τούτη η σανίδα βγάλει χρώμα κι ο πίνακας συμπληρωθεί, τότε κι εμείς θα ξαναγίνουμε αληθινοί Έλληνες, Θεμιστοκλής Τσιρώνης, Φεβρ. 1987».*

Ο πίνακας δεν θα έχει βγάλει χρώμα ακόμα και θα μένει αζωγράφιστο το κάτω μέρος… Ίσως γι' αυτό δεν έχουμε πάρει το θάρρος

να …αδράξουμε το καριοφίλι και να απαιτήσουμε να ξαναβρεί η ζωή μας τον παλιό ρυθμό της, να σταματήσουμε το μαρασμό της κοινωνίας μας από τους κρατούντες που κόπτονται, υποτίθεται, για τη βελτίωση του κράτους και της κοινωνίας!

«Να αγαπάς την ευθύνη. Να λες: Εγώ, εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γης. Αν δε σωθεί, εγώ φταίω» (Ν. Καζαντζάκης, Ασκητική). Με τέτοια στάση ζωής από τον καθένα μας μπορεί να προοδεύσει η κοινωνία μας. *«Όχι να βλέπεις πώς πηδάει η σπίθα από μια γενεά στην άλλη, παρά να πηδάς, να καίγεσαι μαζί της».* Λόγια του Ν. Καζαντζάκη πάλι· και

«–Είμαι Εκείνος που αιώνια ανεβαίνει!
–Μάχουμαι, ανεβαίνω, για να μην πνιγώ»

Μπορούμε να μην πνιγόμαστε στη συνήθεια της καθημερινότητας και των συμβιβασμών; *«Να πεθαίνεις κάθε μέρα. Να γεννιέσαι κάθε μέρα. Ν' αρνιέσαι ό,τι έχεις κάθε μέρα. Η ανώτατη αρετή δεν είναι να 'σαι λεύτερος, παρά να μάχεσαι για ελευτερία» (Ν. Καζαντζάκης, Ασκητική).*

Στην ίδια σειρά ανήκουν και οι δύο «αγιογραφίες» του Τσιρώνη, «Άγιος Γεώργιος Καραϊσκάκης» που ως Άγιος Γεώργιος, καβαλάρης κατανικά το τέρας της καταπίεσης, με κορνίζα ζωγραφιστή σε στυλ που παραπέμπει στην αρχαία ελληνική τέχνη με το τριγωνικό αέτωμα στο πάνω μέρος, με παραστάσεις από την επανάσταση, και «Άγιος Ήρωας Αντρούτσος» που πατά το φίδι στο κεφάλι, ενώ και στους δύο πίνακες λάμπει ο ήλιος της ελεύθερης ζωής στον ουρανό.

Κλείνοντας ας παραθέσουμε και μια ωραιότατη σύνθεση του καλλιτέχνη με τίτλο «Το θαλασσινό τριφύλλι» για να αποδώσει εικαστικά το ομώνυμο ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη από τη συλλογή του «Τα ρω του Έρωτα». Θάλασσα, αεράκι, καραβάκι, δελφίνια και άλλα θαλασσινά ζώα, γοργόνες κι ένας ήλιος χαμογελαστός που …πετάει στον ουρανό. Μάης πια και ο πίνακας ας λειτουργήσει ως πρόσκληση για το καλοκαίρι που έπεται και μας προκαλεί.